H615.1
H15f
I4

S. HAHNEMANNI

DE VIRIBUS

MEDICAMENTI

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

FRAGMENTA

DE

VIRIBUS

MEDICAMENTORUM

POSITIVIS

SIVE IN SANO CORPORE HUMANO

OBSERVATIS

A

SAMUELE HAHNEMANN, M. D.

TEXTUS.

NEAPOLI

TYPIS OBSERVATORIS MEDICI, PER SOCIUM MIRANDAM DIRECTIS

1824.

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

L'editore dichiara contraffatti tutti gl'esemplari non muniti della seguente cifra,

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

PRAEFATIO.

Quae corpus mere nutriunt, *Alimenta*, quae vero sanum hominis statum (vel parva quantitate ingesta) in aegrotum — ideoque et aegrotum in sanum — mutare valent, *Medicamenta* appellantur.

Instrumentorum artis suae habere notitiam quam maxime perfectam, primum artificis est officium, medici vero esse, nemo, proh dolor, putat. Quid enim medicamina *per se* efficiant, id est, quid in sano corpore mutent, perscrutari, ut inde pateat, quibus in universum morbis conveniant, nemo hucdum medicorum, quantum scio, curavit.

Vires Medicaminum, dum iis in morborum conflictu utimur, non quae ipsae per se sint apparent, sed morbi symptomatis transformatae —

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

phaenomena mixtae prorsus naturae et complicatae, quae parempiricos reddunt medicos, dum iis nituntur, et parum ad artem veram exercendam conferunt. Has *relativas* nominare liceat vires.

Equidem vero satius duxi, medicamenta nulla aegroto corpori adhibere, nisi ea, quorum vires in sano corpore (*absolutas* vel *positivas* vocare libet) perspectas antea haberem et, si modo licuit, perspectissimas et exploratas. Experimenta maxima quidem ex parte in me ipso, partim vero et in aliis cepi, quos noveram sanissimos et a morbo aperto alienissimos.

Medicamenta simplicia vires edunt in corpus sanum sibi unumquodque proprias, non tamen omnes simul vel in una et constanti serie, aut cunctas in singulis hominibus, sed hodie forsan has, illas cras, hanc primam in Cajo, illam tertiam in Titio, ita tamen ut et Titio aliquando usu veniat, quod Cajus inde sensit heri.

Medicina quaevis alias vires citius edit, alias serius, quae ambae sibi utcunque oppositae sunt

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

et dispares, immo e diametro oppposita e; illas vires *primarias* vel *primi ordinis* nuncupo, has *secundarias* vel *secundi ordinis*.

Habet enim in justa dosi unaquaeque medicina tempns sibi proprium et fere definitum agendi in corpus humanum, brevius, longius, quo transacto omnia a medicamine profecta symptomata una exspirant.

Quarum itaque medicinarum effectus pro natura ipsarum brevi decurrit spatio, horum vires primariae intra paucas horas apparent, et disparent, post illas secundariae apparent, et non minus cito disparent. Hora vero ipsissima, qua vis quaelibet sese exserere soleat, constanter determinari nequit, partim ob naturam hominis diversam, partim ob dosium differentiam.

Quod majusculis typis expressum est symptoma, crebrius observavi, rarius vero quod minoribus literis excusum est.

Uncinis ( ) inclusa dubitanter profero, utpote non nisi semel a me observata, nec in casu satis integro, claro. Interdum veracitas homi-

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

nis non satis probata hos uncinos addidit, vel si homo ingenii paululum hebetis erat, vel dietae aliqua vitia commiserat.

Medicamina aliquot observavi, quorum operationis curriculum duobus, tribus vel pluribns paroxysmis constat, ambas vires et primarias et secundarias complectentibus, illas quidem, ut in universum dixi, primo loco, has vero secundo loco procedentes.

Nonnunquam et tertii cujusdam ordinis vires observasse mihi visus sum.

Quae *reliquias* nominavi symptomata, ea non occurrunt nisi, ubi enormis dosis enormes suscitavit tumultus, tumque diutius justo aliquae, vel primae classis vires vel secundariae remanent, hae vel illae, ut fert cujuslibet hominis natura, vel in hanc morbositatem vel in illam potissimum prona.

Per mediocres vel parvas doses fere non nisi primi ordinis vires in conspectum veniunt, secundi ordinis minus. Illas inprimis curavi utpote ad artem medicam exercendam maxime aptas et scitu dignissimas.

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Quatenus observare mihi datum est, veritati litavi scrupulosissime, religiosissime.. Utamur his qualibuscumque; nemo me melius novit, quam manca sint et tenuia.

Adjeci ad calcem cujuslibet medicaminis ea, quae scriptores medicinae de positivis medicamentorum viribus quasi aliud agendo adnotarunt.

H.

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

Digitized by
UNIVERSITY OF MICHIGAN

Original from
UNIVERSITY OF MICHIGAN

ACONITUM NAPELLUS. L. (succus herbae totius in sole inspissatus.)

Vis (1) 16 ut plurimum horas durat, in minimis dosibus 8 horis absolvitur.

frigiditas totius corporis

frigus totius corporis cum fronte calida, auriculis calidis et calore interno sicco.

Rigiditas frigida totius corporis, oculis apertis horridis, rigidis, gena altera rubra, calida, altera frigida pallida, cum pupillis angustis, parum et lente dilatabilibus.

horrescentia, metus frigoris (2).

brachiorum frigus, stupor.

vertigo, titubationis in cerebro hinc inde pendentis sensus.

aviditas lucis (3).

---

(1) Per totum operationis hujus plantae curriculum vires primi ordinis et subsequae secundi ordinis paroxysmis brevibus repetunt, bis, ter, quater, antequam effectus totus exspiret.

(2) Aliquando post tertiam horam observavi.

(3) An etiam Musices? sic mihi videbatur semel.

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

muscae volitantes in visu.

sensus adstrictorius in faucibus quasi ab austeris.

sensus adstrictorius in ventriculo quasi ab austeris.

sensus in linguae radice, piperis modo titillans, cum salivae allectione.

punctus in faucibus quasi a setis e fructibus cynosbati (1).

propensio in offensionem summa
propensio in terrorem summa } (2).

angor et morositas cum punctione in pectoris latere; tum pulsatio in scrobiculo; tum capitis dolor pressorius.

tremor, propensio in palpitationem cordis.

intolerantia strepitus maxima (3).

rixae cum mania scurrili alternantes a hora ad horam — fabulae aniles, animus nimis hilaris.

opprobriatio (4).

articulationum omnium (ligamentorum eorum ?) instabilitas (5).

veneris appetentia imminuta.

genuum instabilitas; status, gressus vacillans.

syncope.

paralysis volatica ani, sedes involuntariae.

paralysis volatica vesicae urinariae, mictus involuntarius.

---

(1) Intra primam horam observatum.

(2) Intra primam horam observatum.

(3) Intra primam horam observatum.

(4) Etiam quarta hora observatum.

(5) Etiam quarta, sexta hora observatum.

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

paralysis volatica linguae.

asthenia in femoris capite inter eundum, sive impossibilitas incedendi ob dolorem innominabilem, intolerabilem, fere qnasi a contritione, vehementiae uunc majoris, nunc minoris, in femoris capitc, post decubitum et somnum nata (1).

asthenia iu cruribus et femoribus paralytica post sessum.

memoria debilis (2).

moeror.

timor ne vacillet.

meticulositas, ne mali quid sibi accidat.

angor inconsolabilis et ejulatus miserabilis, opprobriis plenus, ob mala et incommoda (parva) (3).

DE MORTE PRAESENTANEA TIMOR ET QUERELAE (4).

angor moribundi (5).

decubitus.
propensio in decubitum pertinax. } (6).

somnolentia, somnus (7).

capitis dolor supra orbitam in maxillam superiorem tendens, lancinans, vomituriens, seu ejusmodi ut a vomitoriis oriri solet, quadante-

---

(1) Post quintam horam observatum.

(2) Etiam intra qnintam et nonam horam observatum.

(3) Post quintam horam observatum.

(4) A secunda ad duodecimam usque horam observatum.

(5) In scxta aliquaudo hora etiam observatum.

(6) Etiam intra secundam et quintam horam observatum.

(7) Etiam secunda hora observatum.

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN
Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN

nus pressorius (1).

capitis dolor pressorio lancinans, vomituriens, supra orbitam in maxillam superiorem tendens.

capitis dolor obnubilans quasi a capula, in temporibus pressorius.

capitis dolor, quasi oculi e capite casuri essent.

capitis dolor, quasi cerebrum foras exprimeretur.

capitis dolor, quasi cerebri pars modo hic, modo illic tollatur, motu parvo et loquela et potu excitandus, augendus. } (2).

5 capitis dolor lancinanti pulsatorius, ut ab ulcere interno, per accessus loqui impediens.

capitis dolor hinc inde minutim pulsatorius.

capitis dolor pulsatorius in fronte sinistro.

in fronte dextro ictibus fortibus per accessus (3).

sensus crepitans (4) in temporibus, naso, fronte.

proctalgia (5).

10 *lancinatio et pressio in ano.*

dolor pressorius, qui gravitatem mentitur, in ventriculo.

dolor pressorius, qui gravitatem mentitur, in hypochondriis. } (6).

---

(1) Post secundam horam observatum.

(2) Intra semihoram observatum.

(3) Post tres horas observatum.

(4) Sensus soni quasi ab aurichalci laminis motitatis.

(5) Prima hora observatum.

(6) Post sesquihoram observatum.

Digitized by UNIVERSITY OF MICHIGAN Original from UNIVERSITY OF MICHIGAN